

Тема. Навчання як спосіб досягнення мети. Як самому себе виховувати?

Мета: ознайомити учнів із можливостями самовиховання та самонавчання, реалізацією їх у житті; розвивати творчі нахили учнів, пам'ять, логіку, швидкість та критичність мислення; виховувати гуманізм, почуття колективізму, взаємодії в команді; виховувати любов до предмета та до навколишнього світу.

Обладнання: музика з кінофільму «Пірати Карибського моря»; малюнок країни; 15 дешифрувальників; тема уроку; жетони самооцінювання; плакат дерева; 30 листочків з кольорової бумаги; сюжетні картинки; 6 конвертів із завданням для групової роботи.

Тип уроку: урок – мандрівка

План уроку

- I. Організація початку уроку
 1. Привітання
- II. Мотивація навчальної діяльності
 1. Знайомство
 2. Перевірка готовності до уроку
- III. Оголошення теми і мети завдань
 1. Розв'язання де шифрувальника
- IV. Ведення нового матеріалу
 1. Бесіда
 2. Робота в малих групах
 3. Вправа на розвиток критичного мислення
- V. Фізкультхвилинка
- VI. Закріплення нового матеріалу
 1. Гра «Упіймай, що потрібно тобі самому»
 2. Робота за сюжетними малюнками
- VII. Підсумок уроку

Хід уроку

1. Організація початку уроку

1.1 Привітання

Від серця до серця лунають вітання.

Прийми найщиріші мої побажання.

Щоб ти був старанний,

Щоб ти був завзятий,

Веселий, здоровий, щасливий, багатий.

- Усім присутнім я зичу добра, а тепер до роботи братись пора.

II. Мотивація навчальної діяльності

- Діти, сьогодні урок «Я у світі» у вас проведу я, звати мене Євгенія Олександрівна, з вами ж я познайомлюсь протягом уроку, а урок наш буде незвичайним.

(лунає музика з кінофільму «Пірати Карибського моря»)

- Сьогодні ми з вами побудемо справжніми мандрівниками людської душі, піратами поганих людських чеснот. Я запрошую вирушити у далеке плавання до чудової країни. А кінцевою метою нашого плавання стане Бухта Досягнень, де ви отримаєте найцінніший скарб, а який саме дізнаєтесь у кінці уроку.

(малюнок країни)

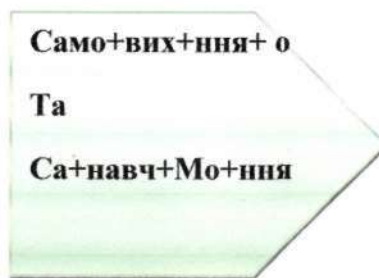
1.2 Перевірка готовності до уроку

- А зараз, мої мандрівники, перевірте, щоб на ваших партах були листочок, ручка та щоденник. Все зайве сховайте у рюкзак, бо у нашому плаванні лиш буде заважати. Тож наш корабель «Мрія» підіймає вітрила і ми відправляємось у подорож.

III. Оголошення теми уроку та завдань.

1. Розв'язання дешифрувальника

- Матроси, поки ми пливли до першого острова, здійнявся шалений вітер, який розкидав літери у назві теми нашої мандрівки. Допоможемо капітанові швидше розв'язати телефонограму, щоб зрозуміти, що нового ви дізнаєтесь з сьогоднішнього заняття. Отже, зараз ви отримаєте на кожну парту дешифрувальник, розв'язувати почнете після моєї команди та матимете на це завдання лише 2 хвилини. Отож розпочинаймо.

(картинка дешифрувальника)

- Які ви молодці. Отже, матроси, темою нашого плавання є «Як себе виховувати?». У подорожі ви дізнаєтесь якими саме шляхами можна самовиховуватися, чим це корисно, оберете шляхи та методи виховування відповідно вашому темпераменту, попрацюєте у командах, а також у плаванні здійснюватиметься система само оцінювання. За кожну правильну відповідь ви маєте класти на свій бік одного краба, я сподіваюсь на вашу відвертість та справжню чесність, бо ви сьогодні не учні, а справжні матроси.

(жетон самооцінювання)

IV. Введення нового матеріалу

1. Бесіда

- Шановні матроси, ми прибули на перший острів нашої мандрівки.
- Чи замислювалися ви колись над поняттям виховання та навчання? (Так/ні)
- У яких саме ситуаціях ви замислювались?
- **Як ви розумієте поняття навчання(Навчання – процес засвоєння нових знань умінь та навичок)**
- Як ви розумієте це поняття? (Виховання – це процес формування людини як особистості з позитивними якостями)
- А якщо я додам частинку само - самовиховання. Як ви розумієте тепер це поняття? (Самовиховання – це процес самостійного формування позитивних якостей в собі під впливом особливих чинників)
- Матроси, а яких казкових героїв ви знаєте, які досягли успіху? Що їм в цьому допомогло? (Прекрасний Принц, Робін Гуд - вони досягли всього завдяки сміливості, рішучості, мужності. Робін робив погані справи заради блага. Прекрасним принцом рухає кохання.)
- Всі, хто відповідає не забувайте відкладати жетони само оцінювання.

2. Робота у малих групах

- Ну що, тут ви гарно впорались, рушаймо далі.
- З самого раннього дитинства перед кожною людиною постає дуже важливе питання розвитку своєї особистості. Це дуже довгий і складний процес, який проходить за трьома пов'язаними один з одним напрямками: соціальне становлення, психологічне становлення і біологічне становлення. Позитивний результат виникне в тому випадку, якщо всі три напрямки будуть надавати взаємний вплив один на одного.
- Матроси зараз об'єднайтесь у 5 групи. Кожна група отримає свій конверт із завданням.

Розподіліть риси на дві колонки:

Старанний, хвалькуватий, здібний,
вихований, байдужий, боягузливий,
брехливий, відвертий, чесний,
безпорадний.

Отже, для того, щоб самовиховання було успішним, людина з раннього дитинства повинна виробляти позитивні риси характеру, які допомогатимуть протягом всього життя не тільки налагоджувати гарні взаємостосунки, але й бути гарним другом й тваришем, для цього ти повинен виховувати всі ці риси в самому собі.

Напишіть свої корисні та шкідливі звички.

- Кожна людина, якби гарно не виховувала себе протягом усього життя, але вона набуває певних корисних та й не дуже звичок. Запам'ятайте всі шкідливі звички, які записали та намагайтесь від них відмовлятися поступово – що є одним із шляхів само виховування у суспільстві.

З'єднай та поясни прислів'я

Вік живи – таке й життя проведеш.

Який порядок у себе заведеш – завжди пригодиться.

Грамоти вчитись –

вік учись

Як ви розумієте ці прислів'я? Чи справді так важливо бути людиною? Що для цього потрібно? А як ви саме можете поки ви школярі виховувати себе?

Прочитай та поясни вислів

В.О. Сухомлинського

Побороти дурні звички легше
сьогодні, ніж завтра.

Нічого неможна відкладати на останній момент, колись всьому приходить свій кінець, треба все робити вчасно і починати виховувати себе не з завтра чи з понеділка, а від сьогодні. Недаремно кажуть, що спершу треба починати з себе, а не з когось, бо від вас, нашого юного покоління залежить майбутнє цілої країни.

Поясни ситуації, які зображені на картинці. Чи можна сказати, що герої кожної з історій виховані та чемні? Як це проявляється?

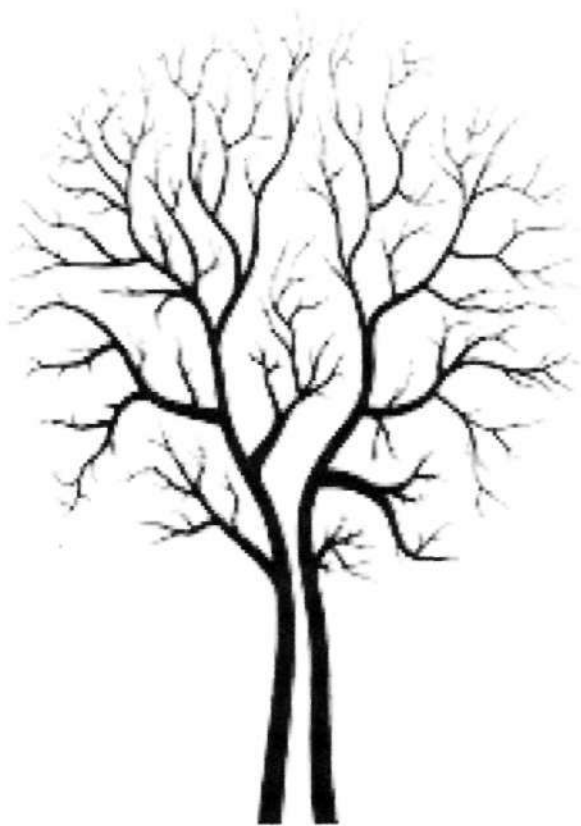
Дійсно, ви правильно кажете. На основі деяких мультфільмів, казок або журналів із статтями людина може робити певний висновок, що слід робити, а що не слід робити зовсім. Це є одним із шляхів самовиховання – роздум над проблематикою, яка постала перед нами, як перед читачами.

Запишіть, які є на вашу думку шляхи самовиховання людини.

Молодці, це абсолютно правильно. Ви гарно попрацювали. Кожний в команді відкладіть для себе по одному кранику, а той хто відповідав для всіх, тобто лідер, ще по одному кранику.

3. Вправа на розвиток критичного мислення

- Молодці, матроси ви гарно впорались. Відправляємось на інший острів. **(Чіпляю на дошку плакат «Шляхи самовиховання»)**
- Як на вашу думку людина може займатися своїм вихованням? **(Читати книжки, слухати поради, слухати старших, дивитися цікаві передачі, ходити на тренінги)**
- Зараз ми з вами оформимо дерево виховання. Об'єднаймося у 6 команд. Кожна команда отримає по 5 листочків. Ваша задача поміркувати та записати на кожному з листочків «п'ять можна», «п'ять треба», «п'ять потрібно». На це завдання ви маєте п'ять хвилин.

П'ять «потрібно»

- Завжди допомагати батькам.
- Виконувати вимоги вчителів, учитися сумлінно.
- Бути чесним.
- Підпорядковувати особисті інтереси колективним.
- Завжди й усюди бути сумлінним.

П'ять «можна»

- Веселитися й грати, коли робота виконана «відмінно».
- Забувати образи, але пам'ятати, кого й за що ти скривдив сам.
- Не сумувати у разі невдач; якщо захотіти — все вийде!

П'ять «не можна»

- Учитися без старання, ліниво й безвідповідально.
- Грубити й битися з однолітками, кривдити молодших.
- Терпіти в собі недоліки, інакше вони візьмуть гору. Будь сильнішим, ніж твої слабості.
- Проходити повз, коли поруч кривдять малюка, знущаються з товариша, брешуть.
- Критикувати інших, якщо сам страждаєш на подібний недолік.

V. Фізкультхвилинка

- Щось мої морячки зовсім вже втомилися, ми пришвартовуємося до берега, всі сходимо на острів, підіймайтесь, зробимо разом невеличку розминку.

Довго слухали малята,
Час настав відпочивати.
Руки — вгору, руки — вниз
І легесенько прогнись.
Покрутились, повертілись,
На хвилинку зупинились.
Пострибали, пострибали,
Раз — присіли, другий — встали.
Вдих глибокий — раз, два, три...
Вчитись знову почали.

- Молодці, сідайте на свої місця, морячки. Ми відправляємось на наступний острів.

VI. Закріплення вивченого матеріалу

1. Гра «Упіймай, що потрібно тобі самому»

- Зараз я зачитуватиму деякі правила, які потрібні тобі для самореалізації, а згодом й самовиховання. Вам слід обрати свої правила, які почувате та плеснути в долоньки. Деяким я ставитиму запитання.

- Бути чесним! Сила людини в правді, її слабкість — неправда.
- Не потрібно працювати. Це потребує багато часу.
- Не боятися невдач у новій справі.
- Бути чуйним і турботливим!
- Не варто займатися ранковою гімнастикою, загартовуватися.
- Не тренуй увагу, пам'ять.
- До тебе будуть добре ставитися, якщо ти до інших також добре ставишся.
- Годину на день виділяй на прогулянки, ще годину працею або займайся спортом.

2. Робота за сюжетними малюнками

- Пірат Карибського моря приплив до нас на кораблі та дав мені такі маленькі малюночки. Це шляхи та методи самовиховання. Поясніть кожен з них, як ви розумієте.

VII. Підсумок уроку. Повідомлення домашнього завдання

- Шановні матроси, нажаль наша мандрівка на цьому скінчилась. Але пам'ятайте, що ваше самовиховання та самонавчання на цьому не скінчується.
- Про що ви дізналися на цьому уроці?
- Які раціональні шляхи самовиховання та самонавчання ви обрали для себе?
- Пам'ятаєте, на початку уроку я казала, що діє система самооцінювання? Хто найбільше відповідав і набрав більше 8 жетонів, оцінка за урок «молодець», п'ять жетонів – «добре», менше п'яти - я бажаю вам працювати краще.
- Сьогодні на уроці ви показали, які ви розумні, кмітливі, що ви справжні мандрівники, змогли обрати для себе правильний шлях виховання. Я вами дуже задоволена та фінальним таким акордом прибуттям стала Бухта Досягнень.
- Сьогодні на уроці головне не те, що більшість отримала гарні оцінки, а те, що сьогодні на уроці ви пізнали самих себе, ви набралися знань, які стануть вам у

нагоді. Пам'ятаєте про скарб на початку уроку? Так ось найголовнішим скарбом є набуті вами сьогодні знання.

- На все добре! До побачення!